Deloitte
Statsautoriseret
Revisionspartnerselskab
CVR-nr. 33 96 35 56
Weidekampsgade 6
2300 København S

Telefon: 36102030
www.deloitte.dk

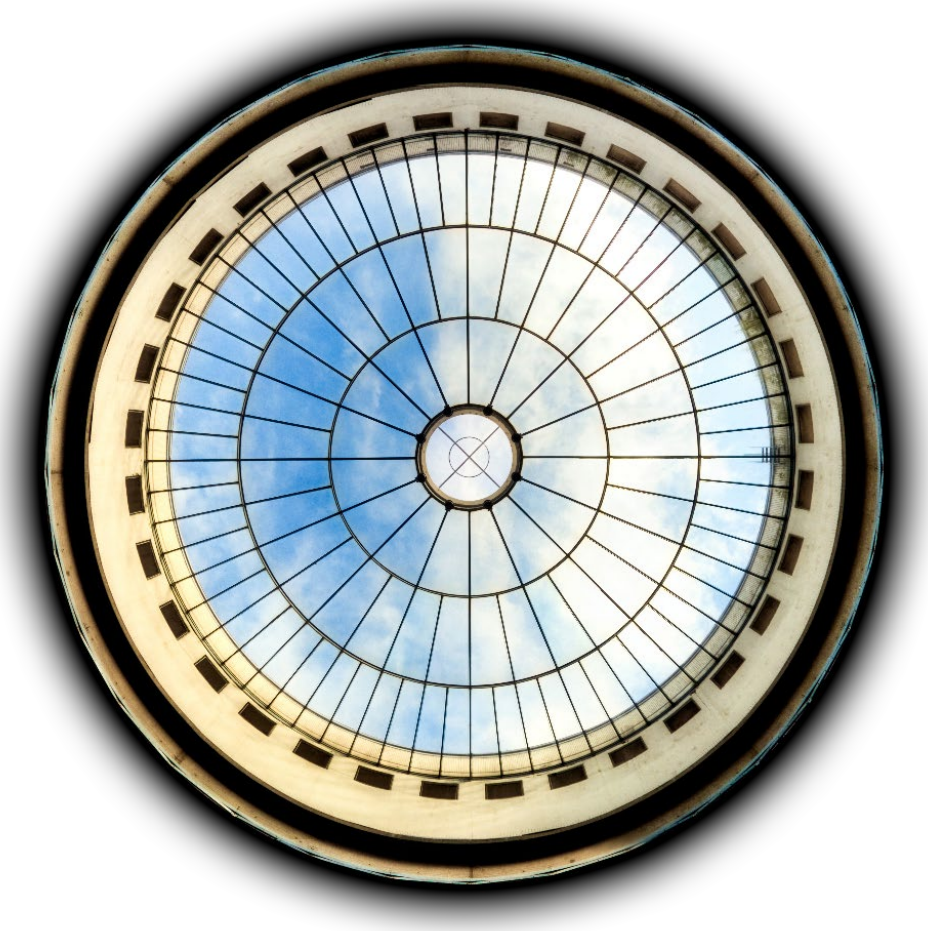

Ritzaus Bureau A/S – for applikationen MailViaRitzau

Uafhængig revisors ISAE 3000 erklæring med sikkerhed om informationssikkerhed og foranstaltninger mod databeskyttelse og behandling af personoplysninger i henhold til databehandleraftalen med Ritzaus kunder.
Erklæringen omfatter perioden fra den 1. maj 2024 til den 30. april 2025.

Indholdsfortegnelse

1. Uafhængig revisors erklæring

Uafhængig revisors ISAE 3000 periodeerklæring med sikkerhed om informationssikkerhed og foranstaltninger mod databeskyttelse og behandling af personoplysninger i henhold til databehandleraftalen

Til: Ritzaus Bureau A/S' og Ritzaus Bureau A/S' kunder som anvender applikationen MailViaRitzau

Omfang

Vi har fået til opgave at afgive erklæring om Ritzaus Bureau A/S' (herefter "Ritzau") beskrivelse i afsnit 3 af Ritzaus services i henhold til databehandleraftalen med kunder, der anvender Ritzaus services, for perioden fra den 1. maj 2024 til den 30. april 2025 (beskrivelsen) samt om udformningen og funktionaliteten af kontroller, der knytter sig til de kontrolmål, som er anført i beskrivelsen.

Denne erklæring er udarbejdet efter partielmetoden og omfatter således ikke kontroller hos serviceunderleverandøren. Ritzau anvender serviceunderleverandør:

- Instiller

Ritzaus systembeskrivelse omfatter ikke kontrolmål og tilknyttede kontroller hos serviceunderleverandøren. Nærværende erklæring omfatter således ikke kontroltest af kontroller hos disse underleverandører, hvorfor vi ikke har vurderet, hvorvidt relevante kontroller var hensigtsmæssigt udformet og implementeret og fungerede effektivt i perioden fra den 1. maj 2024 til den 30. april 2025.

Nogle af de kontrolmål, der er anført i Ritzaus beskrivelse af MailViaRitzau-platformen, kan kun nås, hvis de komplementerende kontroller hos kunderne er hensigtsmæssigt udformet og fungerer effektivt sammen med kontrollerne hos Ritzau. Erklæringen omfatter ikke hensigtsmæssigheden af udformningen og funktionaliteten af disse komplementerende kontroller.

Ritzaus Bureau A/S' ansvar

Ritzau er ansvarlig for udarbejdelsen af beskrivelsen og den tilhørende udtalelse i afsnit 2, herunder fuldstændigheden, nøjagtigheden og måden, hvorpå beskrivelsen og udtalelsen er præsenteret, for leveringen af de ydelser, beskrivelsen omfatter, for at anføre kontrolmålene og for at udforme, implementere og effektivt udføre kontroller for at opnå de anførte kontrolmål.

Revisors uafhængighed og kvalitetsstyring

Vi har overholdt kravene til uafhængighed og andre etiske krav i IESBA's Etiske regler, som er baseret på grundlæggende principper om integritet, objektivitet, faglige kompetencer og fornøden omhu, fortrolighed samt professionel adfærd.

Deloitte Statsautoriseret Revisionspartnerselskab anvender International Standard on Quality Management 1, ISQM 1, som kræver, at vi designer, implementerer og driver et kvalitetsstyringssystem, herunder politikker eller procedurer vedr. overholdelse af etiske krav, faglige standarder og gældende lov og øvrig regulering.

Revisors ansvar

Vores ansvar er på grundlag af vores handlinger at udtrykke en konklusion om Ritzaus beskrivelse samt om udformningen og funktionaliteten af kontroller, der knytter sig til de kontrolmål, der er anført i denne beskrivelse.

Vi har udført vores arbejde i overensstemmelse med ISAE 3000, *"Andre erklæringsopgaver med sikkerhed end revision eller review af historiske finansielle oplysninger"*, og yderligere krav ifølge dansk revisorlovgivning med henblik på at opnå høj grad af sikkerhed for, om beskrivelsen i alle væsentlige henseender er retvisende, og om kontrollerne i alle væsentlige henseender er hensigtsmæssigt udformet og fungerer effektivt.

En erklæringsopgave med sikkerhed om at afgive erklæring om beskrivelsen, udformningen og funktionaliteten af kontroller hos en databehandler omfatter udførelse af handlinger for at opnå bevis for oplysningerne i databehandlerens beskrivelse af Ritzaus platform samt for kontrollernes udformning og funktionalitet. De valgte handlinger afhænger af revisors vurdering, herunder vurderingen af risiciene for, at beskrivelsen ikke er retvisende, og at kontrollerne ikke er hensigtsmæssigt udformet eller ikke fungerer effektivt. Vores handlinger har omfattet test af funktionaliteten af de kontroller, som vi anser for nødvendige for at give høj grad af sikkerhed for, at de kontrolmål, der er anført i beskrivelsen, blev opnået.

En erklæringsopgave med sikkerhed af denne type omfatter endvidere vurdering af den samlede præsentation af beskrivelsen, egnetheden af de heri anførte mål samt egnetheden af de kriterier, som databehandleren har specificeret og beskrevet i afsnit 2.

Det er vores opfattelse, at det opnåede bevis er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion.

Begrænsninger i kontroller hos en dataansvarlig

Ritzaus beskrivelse er udarbejdet for at opfylde de almindelige behov hos en bred kreds af dataansvarlige og omfatter derfor ikke nødvendigvis alle de aspekter ved Ritzaus services, som hver enkelt dataansvarlig måtte anse for vigtige efter deres særlige forhold. Endvidere vil kontroller hos en databehandler som følge af deres art muligvis ikke forhindre eller opdage alle brud på persondatasikkerheden. Herudover er fremskrivning af enhver vurdering af funktionaliteten til fremtidige perioder undergivet risikoen for, at kontroller hos en databehandler kan blive utilstrækkelige eller svigte.

Konklusion

Vores konklusion er udformet på grundlag af de forhold, der er redegjort for i denne erklæring. De kriterier, vi har anvendt ved udformningen af konklusionen, er de kriterier, der er beskrevet i ledelsens udtalelse. Det er vores opfattelse:

(a) at beskrivelsen af Ritzaus services, således som denne var udformet og implementeret i hele perioden fra den 1. maj 2024 til den 30. april 2025, i alle væsentlige henseender er retvisende
(b) at kontrollerne, som knytter sig til de kontrolmål, der er anført i beskrivelsen, i alle væsentlige henseender var hensigtsmæssigt udformet i hele perioden fra den 1. maj 2024 til den 30. april 2025
(c) at de testede kontroller, som var de kontroller, der var nødvendige for at give høj grad af sikkerhed for, at kontrolmålene i beskrivelsen blev nået i alle væsentlige henseender, har fungeret effektivt i hele perioden fra den 1. maj 2024 til den 30. april 2025.

Beskrivelse af test af kontroller

De specifikke kontroller, der blev testet, samt arten, den tidsmæssige placering og resultatet af disse test fremgår af afsnit 4.

Tiltænkte brugere og formål

Denne erklæring og beskrivelsen af test af kontroller, som fremgår af afsnit 4, er udelukkende tiltænkt de dataansvarlige, der har anvendt Ritzaus services, og som har en tilstrækkelig forståelse til at overveje den sammen med anden information, herunder information om kontroller, som de dataansvarlige selv har udført, ved vurdering af, om kravene i databeskyttelsesforordningen er overholdt.

København, den 10. juli 2025

Deloitte
Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
CVR-nr. 33 96 35 56

Thomas Kühn
partner, statsautoriseret revisor

2. Ledelsens udtalelse

Medfølgende beskrivelse er udarbejdet til brug for de dataansvarlige, der anvender Ritzaus løsninger omkring hosting og drift, og som har en tilstrækkelig forståelse til at vurdere beskrivelsen sammen med anden information, herunder information om kontroller, som de dataansvarlige selv har udført, ved vurdering af, om kravene i EU's forordning om "Beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger" (herefter "databeskyttelsesforordningen") er overholdt.

Ritzaus Bureau A/S bekræfter, at:

a) Den medfølgende beskrivelse i afsnit 3 giver en retvisende beskrivelse af Ritzaus løsninger omkring hosting og drift, der har behandlet personoplysninger for dataansvarlige, der er omfattet af databeskyttelsesforordningen for perioden 1. maj 2024 til den 30. april 2025, der er anvendt for at give denne udtalelse, var, at den medfølgende beskrivelse:

   (i) Redegør for, hvordan Ritzaus platform var udformet og implementeret, herunder redegør for:

   - De typer af ydelser, der er leveret, herunder typen af behandlede personoplysninger
   - De processer i både it- og manuelle systemer, der er anvendt til at igangsætte og registrere behandling af personoplysninger og om nødvendigt korrigere eller slette personoplysninger og begrænse behandling af personoplysninger
   - De processer, der er anvendt til at sikre, at den foretagne databehandling er sket i henhold til kontrakt, instruks eller aftale med den dataansvarlige
   - De processer, der sikrer, at de personer, der er autoriseret til at behandle personoplysninger, har forpligtet sig til fortrolighed eller er underlagt en passende lovbestemt tavshedspligt
   - De processer, der ved ophør af databehandling sikrer, at der efter den dataansvarliges valg sker sletning eller tilbagelevering af alle personoplysninger til den dataansvarlige, medmindre lov eller regulering foreskriver opbevaring af personoplysningerne
   - De processer, der i tilfælde af brud på persondatasikkerheden understøtter, at den dataansvarlige kan foretage anmeldelse til tilsynsmyndigheden samt underretning til de registrerede
   - De processer, der sikrer passende tekniske og organisatoriske sikringsforanstaltninger for behandlingen af personoplysninger under hensyntagen til de risici, som behandlingen udgør, navnlig ved hændelig eller ulovlig tilintetgørelse, tab, ændring, uautoriseret videregivelse af eller adgang til personoplysninger, der er transmitteret, opbevaret eller på anden måde behandlet
   - Kontroller, som vi med henvisning til Ritzaus platforms afgrænsning har forudsat ville være implementeret af de dataansvarlige, og som, hvis det er nødvendigt for at nå de kontrolmål, der er anført i beskrivelsen, er identificeret i beskrivelsen
   - Andre aspekter ved vores kontrolmiljø, risikovurderingsproces, informationssystem (herunder tilknyttede forretningsgange) og kommunikation, kontrolaktiviteter og overvågningskontroller, som har været relevante for behandlingen af personoplysninger.

   (ii) Indeholder relevante oplysninger om ændringer ved databehandlerens platform til behandling af personoplysninger foretaget for perioden 1. maj 2024 til den 30. april 2025.

   (iii) Ikke udelader eller forvansker oplysninger, der er relevante for omfanget af den beskrevne Ritzau-platform til behandling af personoplysninger, under hensyntagen til, at beskrivelsen er udarbejdet for at opfylde de almindelige behov hos en bred kreds af dataansvarlige og derfor ikke kan omfatte ethvert aspekt ved Ritzaus virke, som den enkelte dataansvarlige måtte anse for vigtigt efter dennes særlige forhold.

b) De kontroller, der knytter sig til de kontrolmål, der er anført i medfølgende beskrivelse, var hensigtsmæssigt udformet og fungerede effektivt for perioden 1. maj 2024 til den 30. april 2025. De kriterier, der er anvendt for at give denne udtalelse, var, at:

   (i) De risici, der truede opnåelsen af de kontrolmål, der er anført i beskrivelsen, var identificeret.

   (ii) De identificerede kontroller ville, hvis udført som beskrevet, give høj grad af sikkerhed for, at de pågældende risici ikke forhindrede opnåelsen af de anførte kontrolmål.

   (iii) Kontrollerne var anvendt konsistent som udformet, herunder at manuelle kontroller blev udført af personer med passende kompetence og beføjelse for perioden 1. maj 2024 til den 30. april 2025.

c) Der er etableret og opretholdt passende tekniske og organisatoriske foranstaltninger med henblik på at opfylde aftalerne med de dataansvarlige, god databehandlerskik og relevante krav til databehandler i henhold til databeskyttelsesforordningen.

København, den 10. juli 2025

På vegne af Ritzaus Bureau A/S

Jacob Kwon
Administrerende Direktør

3. Systembeskrivelse

Formålet med Ritzaus behandling af personoplysninger på vegne af den dataansvarlige er altid begrundet i den aftale/kontrakt, der er indgået mellem Ritzau og kunden.

3.1 Applikations-/platform-/ydelsesbeskrivelse

Ritzau stiller applikationen MailViaRitzau til rådighed for kunder. Applikationen bruges til at udsende nyhedsbreve til modtagere, der ønsker at modtage nyhedsbreve fra den dataansvarlige, etablere formularer på den dataansvarliges hjemmeside til kontakters opskrivning til nyhedsbreve, skabe visuelle skabeloner til udsendelse af nyhedsbrev samt oprette og administrere den dataansvarliges egne kontakter til brug ved udsendelse af nyhedsbreve.

Kunden har på platformen adgang til at oprette sine egne nyhedsbreve for sine egne brands og udsende dem til sine egne kontakter indsamlet gennem deres egen hjemmeside eller importeret fra andre kilder. Kunden er dataansvarlig for sine egne kontakter. Ritzau stiller ingen kontakter til rådighed for kunden.

På platformen tildeles mindst én bruger med særlige administratorrettigheder. Denne bruger kan oprette andre brugere – enten som administratorer, som kan udføre alle de funktioner en kunde har ret til at udføre eller som brugere, der udelukkende kan skabe skabeloner og udsende nyhedsbreve eller brugere, som udelukkende skaber skabeloner.

3.2 Underdatabehandlere

Den dataansvarlige kan være en virksomhed, en organisation eller en myndighed, som har fået adgang til at benytte MailViaRitzau som en tillægsydelse i forbindelse med indgåelse af en kontrakt for Ritzaus kommunikationsservice Via Ritzau.

En del af denne service er at stille en database til rådighed, som gør det muligt for den dataansvarlige at registrere de kontakter, som den dataansvarlige benytter i forbindelse med udsendelse af nyhedsbreve gennem MailViaRitzau.

Ritzau har outsourcet udvikling og drift af MailViaRitzau til Instiller, en britisk it-leverandør, som har specialiseret sig i denne type service. Instiller driver denne service som underdatabehandler for Ritzau.

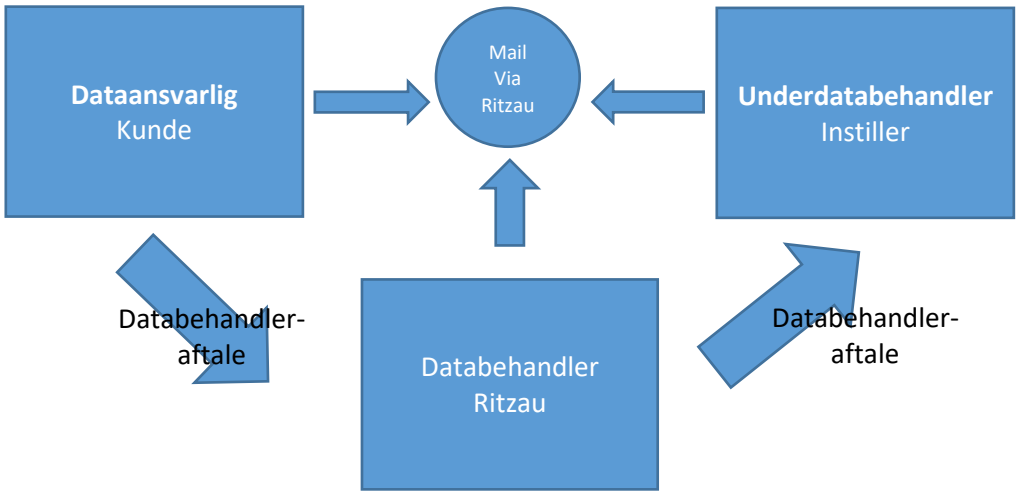

3.3 Karakteren af behandling

Ritzau behandler udelukkende almindelige personoplysninger for den dataansvarlige og behandler hverken personfølsomme oplysninger, oplysninger om strafbare forhold eller CPR-numre.

Ritzaus behandlinger drejer sig om følgende typer af personoplysninger for kontakter, som modtager nyhedsbreve:

- E-mail (krævet)
- Reference
- Tiltaleform
- Fornavn
- Efternavn
- Virksomhed
- Adresse
- By
- Postnummer
- Land
- Telefon
- Køn
- Fødselsdato
- 30 yderligere felter kan tilføjes af den dataansvarlige

Ritzaus behandlinger drejer sig om følgende typer af personoplysninger for brugere af MailViaRitzau:

- Fornavn (krævet)
- Efternavn
- E-mail (krævet)
- Profil billede
- Brugerrolle

Behandlingen omfatter følgende kategorier af registrerede:
De personer, som den dataansvarlige har valgt at registrere med henblik på at distribuere nyhedsbreve til dem. Disse personer omfatter udelukkende den dataansvarliges egne registrerede kontakter.

Behandlingen omfatter ikke personoplysninger om børn.

3.5 Risikovurdering

Ritzau foretager en årlig risikovurdering af MailViaRitzau-platformen og anvendte underdatabehandlere for at sikre, at der bliver truffet de nødvendige forholdsregler, således at kundedata ikke udsættes for unødige risici. Risikovurderingen foretages i første kvartal og omfatter også en vurdering af eventuelle underdatabehandlere, der i denne forbindelse fremsender en sikkerhedserklæring, som attesterer, at de lever op til de krav, der fremgår af Ritzaus databehandleraftale med underdatabehandleren og den databehandleraftale, som Ritzau indgår med den dataansvarlige (kunden).

Til brug ved risikovurderingen benyttes Datatilsynets skabelon og vejledning. Konklusionen på risikovurderingen af MailViaRitzau er, at der en forholdsvis lav risiko forbundet med Ritzaus databehandling. Det skyldes især, at der er tale om almindelige personoplysninger, der i vidt omfang er offentlig tilgængelige, og at konsekvensen for de registrerede ved brud på persondatasikkerheden er lav.

De identificerede risici omfatter blandt andet uautoriseret indtrængen udefra, uautoriseret adgang til personoplysninger internt hos Ritzau og underdatabehandleren og skade på Ritzau brand.

Disse risici imødegås ved et passende sikkerhedsniveau hos Ritzau og hos underdatabehandleren samt løbende kontrol heraf. Derudover gennemføres awareness-træning af relevante medarbejdere, så der fortsat er opmærksomhed omkring af korrekt behandling af personoplysninger.

3.6 Kontrolforanstaltninger

Ritzau har implementeret kontroller vedrørende behandling af personoplysninger inden for følgende områder:

- Databehandleraftaler og instruks (kontrolmål A)
- Tekniske sikringsforanstaltninger (kontrolmål B)
- Organisatoriske foranstaltninger (kontrolmål C)
- Sletning og tilbagelevering af personoplysninger (kontrolmål D)
- Opbevaring af personoplysninger (kontrolmål E)
- Anvendelse af underdatabehandlere (kontrolmål F)
- Bistand til den dataansvarlige (kontrolmål H)
- Håndtering af sikkerhedsbrud (kontrolmål I)

I afsnit 4 er de kontrolforanstaltninger, Ritzau anser for relevante for behandlingen af persondata, beskrevet. Nedenfor findes en uddybende beskrivelse af et udvalg af relevante kontrolforanstaltninger.

Ritzau har implementeret følgende kontrolforanstaltninger til sikring af personoplysninger:

3.6.1 Generelle procedurer for behandling af personoplysninger (kontrolmål A)

Formål
Der efterleves procedurer og kontroller, som sikrer, at instruks vedrørende behandling af personoplysninger efterleves i overensstemmelse med den indgåede databehandleraftale.

Anvendte procedurer og kontroller
Ritzau har udarbejdet en række procedurer, der beskriver, hvorledes personoplysninger skal behandles, således at der sker en betryggende behandling, som sikrer data i forhold til fortrolighed, integritet og tilgængelighed, og at der kun behandles personoplysninger efter instruks fra den dataansvarlige. Medarbejdere hos Ritzau orienteres løbende om dette gennem målrettet undervisning og awareness-kampagner.

Procedurerne gennemgås mindst én gang årligt forud for udførelse af it-revision og udarbejdelse af erklæring. Gennemgangen udføres af den persondataansvarlige hos Ritzau, den produktansvarlige og den kommercielle direktør. Såfremt gennemgangen giver anledning til ændringer, formidles disse videre til relevante medarbejdere, ligesom procedurerne til enhver tid er tilgængelige for de samme medarbejdere.

3.6.2 Tekniske sikringsforanstaltninger (kontrolmål B)

Formål
Der efterleves procedurer og kontroller, som sikrer, at databehandleren har implementeret tekniske foranstaltninger til sikring af relevant behandlingssikkerhed.

Anvendte procedurer og kontroller
Ritzau har på baggrund af ovennævnte risikovurdering implementeret passende tekniske sikringsforanstaltninger i henhold til de indgåede databehandleraftaler. Sikringsforanstaltninger omfatter anvendelse af antivirus, firewalls, segmentering af netværk, styring af adgang til data, overvågning og alarmering, logning, patching, fysisk adgangssikkerhed samt pseudonymisering og anonymisering af data. Disse sikringsforanstaltninger træffes både hos Ritzau og underdatabehandleren.

Ritzau opdaterer løbende sin sårbarhedsvurdering for at vurdere, om der er implementeret et passende niveau af tekniske foranstaltninger. Disse foranstaltninger dækker blandt andet over antivirus, kryptering/VPN, backup, to faktor godkendelse og løbende opdatering af tredjepartssoftware til den seneste version.

Procedurerne vurderes som minimum årligt.

3.6.3 Organisatoriske foranstaltninger (Kontrolmål C)

Formål
Der efterleves procedurer og kontroller, som sikrer, at databehandleren har implementeret organisatoriske foranstaltninger til sikring af relevant behandlingssikkerhed.

Anvendte procedurer og kontroller
Ritzau har på baggrund af ovennævnte risikovurdering implementeret og truffet organisatoriske foranstaltninger. Dette indbefatter, at der er en opdateret it-sikkerhedspolitik og procedurer, som sikrer, at sikkerhedspolitikken kommunikeres til medarbejdere.

It-sikkerhedspolitikken opdateres årligt i forbindelse med opdateringen af både risikovurdering og procedurer, hvorefter den godkendes af Ritzaus bestyrelse i maj måned. It-sikkerhedspolitikken kommunikeres til samtlige medarbejdere via Ritzaus personalehåndbog.

Ved ansættelse underskriver medarbejdere i kraft af deres ansættelsesbevis en fortrolighedsaftale og kvitterer for modtagelse af Ritzaus personalehåndbog. Ved fratrædelse påmindes medarbejdere om denne fortrolighedsaftale, ligesom der lukkes ned for medarbejdernes adgang til personoplysninger.

Der gennemføres årligt – og løbende efter behov – awareness-træning i Ritzau med henblik på at sikre, at medarbejdere behandler personoplysninger korrekt og i overensstemmelse med de indgåede databehandleraftaler. Awareness-træningen omfatter både behandling af personoplysninger og sikkerhed forbundet hermed. Derudover gør Ritzau løbende samtlige medarbejdere opmærksomme på it-sikkerhed, både via målrettede e-mails og ugebreve fra den administrerende direktør.

Procedurerne vurderes som minimum årligt.

3.6.4 Sletning og tilbagelevering (kontrolmål D)

Formål
Der efterleves procedurer og kontroller, som sikrer, at personoplysninger kan slettes eller tilbageleveres, såfremt der indgås aftale herom med den dataansvarlige.

Anvendte procedurer og kontroller
Ritzau har procedurer, der beskriver, hvorledes personoplysninger skal behandles. I disse procedurer er det overordnet beskrevet, hvorledes Ritzau på anvisning fra kunder sletter og tilbageleverer data. Således er det til enhver tid muligt at få slettet eller tilbageleveret data, såfremt dette ikke er i strid med anden lovgivning.

Procedurerne vurderes som minimum årligt.

3.6.5 Opbevaring af data (kontrolmål E)

Formål
Der efterleves procedurer og kontroller, som sikrer, at databehandleren alene opbevarer personoplysninger i overensstemmelse med aftalen med den dataansvarlige.

Anvendte procedurer og kontroller
Ritzau har udarbejdet en generel persondatapolitik, der beskriver og vejleder om, hvordan personoplysninger behandles og opbevares, herunder at Ritzau alene behandler personoplysninger i overensstemmelse med de indgåede databehandleraftaler og efter instruks fra den dataansvarlige. Denne vejledning er kommunikeret til alle medarbejdere i Ritzau, ligesom den danner udgangspunkt for den awareness-træning, der gennemføres.

Persondatapolitikken opdateres som minimum årligt og kommunikeres til og tilgængeliggøres herefter for medarbejderne.

3.6.6 Anvendelse af underdatabehandlere (kontrolmål F)

Formål
Der efterleves procedurer og kontroller, som sikrer, at der alene anvendes godkendte underdatabehandlere, og at databehandleren ved opfølgning på disses tekniske og organisatoriske foranstaltninger til beskyttelse af de registreredes rettigheder og behandlingen af personoplysninger sikrer en betryggende behandlingssikkerhed.

Anvendte procedurer og kontroller
Ritzau vedligeholder løbende en oversigt over anvendte underdatabehandlere. Ritzau sikrer, at der er indgået underdatabehandleraftaler med underdatabehandlere, og at underdatabehandlere underlægges samme tekniske sikringsforanstaltninger som Ritzau. Endvidere føres der løbende kontrol med underdatabehandlere. Der benyttes udelukkende underdatabehandlere i overensstemmelse med de indgåede databehandleraftaler.

Gennemgangen af databehandleraftaler og underdatabehandlere udføres mindst én gang årligt i forbindelse med opdateringen af risikovurdering og procedurer generelt.

3.6.7 Bistand til dataansvarlige (kontrolmål H)

Formål
Der efterleves procedurer og kontroller, som sikrer, at databehandleren kan bistå den dataansvarlige med rettelse og sletning af oplysninger om behandling af personoplysninger, udlevering af sådanne oplysninger til den registrerede eller begrænsning af behandling af personoplysninger.

Anvendte procedurer og kontroller
Ritzau har etableret procedurer for bistand til de dataansvarlige med udlevering, rettelse og sletning, i det omfang der rettes henvendelse herom. Disse procedurer sikrer bl.a., at den dataansvarlige kan overholde sin pligt over for de registrerede. Derudover sikrer Ritzau løbende, at systemerne understøtter ydelse af bistand til de dataansvarlige.

Procedurerne vurderes som minimum årligt.

3.6.8 Sikkerhedsbrud (kontrolmål I)

Formål
Der efterleves procedurer og kontroller, som sikrer, at eventuelle sikkerhedsbrud kan håndteres i overensstemmelse med den indgåede databehandleraftale.

Anvendte procedurer og kontroller
Ritzau har etableret procedurer, der beskriver den proces, der skal følges i forbindelse med et eventuelt sikkerhedsbrud. Ritzau følger Datatilsynets vejledning vedrørende vurdering af sikkerhedsrisiko, konsekvenser og antal berørte registrerede. Herefter træffes så vidt muligt omgående tekniske og organisatoriske foranstaltninger for at minimere risikoen for de registrerede.

Ritzau bistår den dataansvarlige med rettidig anmeldelse til Datatilsynet samt underretning af de registrerede.

Procedurerne vurderes som minimum årligt og kommunikeres til medarbejderne via awareness-træning.

3.7 Komplementerende kontroller hos de dataansvarlige

- Dataansvarlig er ansvarlig for, hvilke oplysninger der registreres.
- Dataansvarlig er ansvarlig for, at oplysninger om behandlingen af personoplysninger kan udleveres i en gennemsigtig, lettilgængelig og forståelig form til den registrerede.
- Dataansvarlig er ansvarlig for at sikre, at den registrerede har modtaget den dataansvarliges kontaktoplysninger, oplysning om formålet med behandlingen af personoplysningerne samt oplysning om eventuel overførsel af personoplysninger til modtagere, tredjelande eller internationale organisationer.
- Dataansvarlig er ansvarlig for, at den registreredes ret til berigtigelse om behandlingen af personoplysninger overholdes.

- Dataansvarlig er ansvarlig for, at den registreredes ret til sletning af egne registrerede personoplysninger overholdes.
- Dataansvarlig er ansvarlig for at anmode om, at oplysninger slettes og tilbageleveres.

4 Ritzaus kontrolmål, kontroller, test og resultat heraf

4.1 Introduktion

Denne rapport er udformet med henblik på at informere Ritzaus kunder om Ritzaus services og kontroller, som kan påvirke behandlingen af personoplysninger, og samtidig informere de dataansvarlige, for hvem Ritzau behandler personoplysninger, om funktionaliteten af de kontroller, der blev efterprøvet. Afsnittet, når det kombineres med en forståelse og vurdering af kontrollerne hos de dataansvarlige, har til hensigt at hjælpe de dataansvarlige til at vurdere risici forbundet med den outsourcede behandling af personoplysninger, som muligvis påvirkes af kontrollerne hos Ritzau.

Vores test af Ritzaus kontroller er begrænset til de kontrolmål og relaterede kontroller, som er nævnt i nedenstående kontrolmatrix i denne del af rapporten, og er ikke udvidet til at omfatte alle de kontroller, som er beskrevet i systembeskrivelsen, eller kontroller, som forventes at være implementeret hos de dataansvarlige for at opfylde kontrolmålene.

Det er den dataansvarliges ansvar at evaluere denne information i forhold til de kontroller, som eksisterer hos den dataansvarlige. Hvis bestemte komplementerende kontroller ikke er til stede hos den dataansvarlige, kan Ritzaus kontroller muligvis ikke kompensere for sådanne svagheder.

Ritzaus systembeskrivelse omfatter ikke kontrolmål og tilknyttede kontroller hos underleverandør:

- Instiller som yder drift, support og teknisk udvikling.

Den dataansvarlige bør vurdere, hvorvidt indhentning af revisionserklæringer fra underleverandøren er relevant for at kunne foretage en samlet vurdering af, om alle nødvendige kontroller er på plads i relation til det samlede kontrolmiljø.

4.2 Test af kontroller

De udførte test i forbindelse med fastlæggelse af kontrollers funktionalitet består af en eller flere af følgende metoder:

Metode	Beskrivelse
Forespørgsel	Forespørgsel hos udvalgt personale hos Ritzau
Observation	Observation af kontrollens udførelse
Inspektion	Inspektion af dokumenter og rapporter, som angiver udførelse af kontroller. Dette omfatter bl.a. gennemlæsning af og stillingtagen til rapporter og anden dokumentation for at vurdere, om specifikke kontroller er udformet, så de kan forventes at blive effektive, hvis de implementeres. Endvidere vurderes det, om kontroller overvåges og kontrolleres tilstrækkeligt og med passende intervaller.
Genudførelse af kontrollen	Gentagelse af den relevante kontrol med henblik på at verificere, at kontrollen fungerer som forudsat

4.3 Kontrolmål, kontroller og resultater af test

I nedenstående skema er de testede kontrolmål og kontroller anført, ligesom vi har beskrevet, hvilke revisionshandlinger der er udført og resultatet af disse handlinger. I det omfang vi har konstateret væsentlige kontrolsvagheder, har vi anført dette.

4.4 Kontrolmål, kontrolaktivitet, test og resultat heraf

Kontrolmål A Der efterleves procedurer og kontroller, som sikrer, at instruks vedrørende behandling af personoplysninger efterleves i overensstemmelse med den indgåede databehandleraftale.			
Nr.	**Ritzaus kontrolaktivitet**	**Deloittes test**	**Resultat af test**
A.1	Der foreligger skriftlige procedurer, som indeholder krav om, at der alene må foretages behandling af personoplysninger, når der foreligger en instruks. Der foretages løbende – og mindst en gang årligt – vurdering af, om procedurerne skal opdateres.	Deloitte har inspiceret, at der foreligger formaliserede procedurer, der sikrer, at behandling af personoplysninger alene foregår i henhold til instruks og disse er opdaterede. Deloitte har inspiceret, at procedurerne indeholder krav om mindst en årlig vurdering af behovet for opdatering.	Ingen afvigelser konstateret.
A.2	Databehandler udfører alene den behandling af personoplysninger, som fremgår af instruks fra dataansvarlig.	Deloitte har forespurgt, hvordan at ledelsen sikrer, at behandling af personoplysninger alene foregår i henhold til instruks. Deloitte har for en stikprøve på en databehandleraftale inspiceret, at instruks fremgår.	Ingen afvigelser konstateret.
A.3	Databehandleren underretter omgående den dataansvarlige, hvis en instruks efter databehandlerens mening er i strid med databeskyttelsesforordningen eller databeskyttelsesbestemmelser i anden EU-ret eller medlemsstaternes nationale ret.	Deloitte har inspiceret, at der foreligger formaliserede procedurer, der sikrer kontrol af, at behandling af personoplysninger ikke er i strid med databeskyttelsesforordningen eller anden lovgivning. Deloitte har inspiceret, at der er procedurer for underretning af den dataansvarlige, i tilfælde hvor behandling af personoplysninger vurderes at være i strid med lovgivningen.	Ingen afvigelser konstateret.

Kontrolmål B Der efterleves procedurer og kontroller, som sikrer, at databehandleren har implementeret tekniske foranstaltninger til sikring af relevant behandlingssikkerhed.			
Nr.	**Ritzaus kontrolaktivitet**	**Deloittes test**	**Resultat af test**
B.1	Der foreligger skriftlige procedurer, som indeholder krav om, at der etableres aftalte sikringsforanstaltninger for behandling af personoplysninger i overensstemmelse med aftalen med den dataansvarlige. Der foretages løbende – og mindst en gang årligt – vurdering af, om procedurerne skal opdateres.	Deloitte har inspiceret, at der foreligger formaliserede procedurer, der sikrer, at der etableres de aftalte sikringsforanstaltninger, og at procedurerne er opdateret. Deloitte har for den senest indgåede databehandleraftale inspiceret, at Ritzau i samarbejde med underleverandør, har implementeret de sikringsforanstaltninger, der er aftalt med den dataansvarlige.	Ingen afvigelser konstateret.
B.2	Ritzau har foretaget en risikovurdering med udgangspunkt i MailViaRitzau-applikationen og på baggrund heraf taget stilling til de tekniske foranstaltninger, der er vurderet relevante for at opnå en passende sikkerhed i applikationen.	Deloitte har inspiceret, at den foretagne risikovurdering er opdateret og omfatter forskellige scenarier med udgangspunkt i generel behandlingssikkerhed for applikationen. Deloitte har inspiceret, at Ritzau i samarbejde med underleverandør, har implementeret de tekniske foranstaltninger, som sikrer en passende sikkerhed i overensstemmelse med risikovurderingen.	Ingen afvigelser konstateret.
B.3	Der er for de systemer, der anvendes til behandling af personoplysninger, installeret antivirus, som løbende opdateres.	Deloitte har forespurgt, om der for de systemer, der anvendes til behandling af personoplysninger, er installeret antivirussoftware hos underleverandør. Deloitte har inspiceret, dokumentation fra underleverandør, som bekræfter, at der er installeret antivirus på klienter og servere, som løbende opdateres. Deloitte har inspiceret, at antivirus softwaren er opdateret.	Ingen afvigelser konstateret.

Kontrolmål B Der efterleves procedurer og kontroller, som sikrer, at databehandleren har implementeret tekniske foranstaltninger til sikring af relevant behandlingssikkerhed.			
Nr.	**Ritzaus kontrolaktivitet**	**Deloittes test**	**Resultat af test**
B.4	Ekstern adgang til systemer og databaser, der anvendes til behandling af personoplysninger, sker gennem en sikret firewall.	Deloitte har forespurgt, om der for de systemer, der anvendes til behandling af personoplysninger, alene sker gennem en sikret firewall. Deloitte har inspiceret, dokumentation fra underleverandør, som bekræfter at ekstern adgang til systemer, der anvendes til behandling af personoplysninger, alene sker gennem en firewall.	Ingen afvigelser konstateret.
B.5	Interne netværk er segmenteret for at sikre begrænset adgang til systemer og databaser, der anvendes til behandling af personoplysninger.	Deloitte har forespurgt, om interne netværk er segmenteret med henblik på at sikre begrænset adgang til systemer og databaser, der anvendes til behandling af personoplysninger. Deloitte har inspiceret netværksdiagrammer og anden netværksdokumentation for at sikre behørig segmentering.	Ingen afvigelser konstateret.
B.6	Adgang til personoplysninger i applikationen MailViaRitzau, er begrænset til et antal interne medarbejdere i Ritzau og eksterne konsulenter fra underleverandør med et arbejdsbetinget behov herfor.	Deloitte har inspiceret, at der foreligger formaliserede procedurer for begrænsning af brugeres adgang til personoplysninger, og at der foreligger formaliserede procedurer for opfølgning på, at brugeres adgang til personoplysninger er i overensstemmelse med deres arbejdsbetingede behov. Deloitte har observeret, at MailViaRitzau-applikationen, har tekniske foranstaltninger indbygget, som understøtter opretholdelse af begrænsning i brugernes arbejdsbetingede adgang til personoplysninger.	Ingen afvigelser konstateret.

Kontrolmål B Der efterleves procedurer og kontroller, som sikrer, at databehandleren har implementeret tekniske foranstaltninger til sikring af relevant behandlingssikkerhed.			
Nr.	**Ritzaus kontrolaktivitet**	**Deloittes test**	**Resultat af test**
		Deloitte har stikprøvevist inspiceret, at autorisationer til systemer og data er godkendt og begrænset til arbejdsbetingede behov.	
B.7	Der er for de systemer og databaser, der anvendes til behandling af personoplysninger, etableret systemovervågning med alarmering.	Deloitte har forespurgt, om der for de systemer og databaser, der anvendes til behandling af personoplysninger, er etableret systemovervågning med alarmering. Deloitte har inspiceret, at der for systemer og databaser, der anvendes til behandling af personoplysninger, er etableret systemovervågning med alarmering hos underleverandør.	Ingen afvigelser konstateret.
B.8	Der anvendes effektiv kryptering ved transmission af fortrolige og følsomme personoplysninger via internettet.	Deloitte har inspiceret, at der anvendes kryptering af transmissioner af følsomme og fortrolige personoplysninger over internettet via SSL-kryptering. Deloitte har inspiceret, at certifikater til kryptering har været tilgængelige og aktiveret i erklæringsperioden. Deloitte har inspiceret, at Ritzau anvender SSL krypteret VPN.	Ingen afvigelser konstateret.
B.9	Der er etableret logning af følgende forhold i systemer, hvor personlige data er tilgængelige: • Dataadgang og handlinger udført af systemadministratorer samt andre brugere; • Login information Logoplysninger er beskyttet mod manipulation og tekniske fejl.	Deloitte har inspiceret, at der er opsat logning af brugeraktiviteter, der anvendes til behandling og transmission af personoplysninger. Deloitte har inspiceret, at logning af brugeraktiviteter er konfigureret og aktiveret.	Ingen afvigelser konstateret.

Kontrolmål B Der efterleves procedurer og kontroller, som sikrer, at databehandleren har implementeret tekniske foranstaltninger til sikring af relevant behandlingssikkerhed.			
Nr.	**Ritzaus kontrolaktivitet**	**Deloittes test**	**Resultat af test**
		Deloitte har inspiceret, at opsamlede oplysninger om brugeraktivitet i logge er beskyttet mod manipulation og sletning. Deloitte har observeret det opsatte log dashboard i applikationen MailViaRitzau og påset, at logfiler har det forventede indhold i forhold til opsætning.	
B.10	Personoplysninger, der anvendes til udvikling, test eller lignende, er i pseudonymiseret eller anonymiseret form.	Deloitte har forespurgt, om der anvendes produktionsdata til udvikling, test eller lignende hos underleverandør. Deloitte har inspiceret, dokumentation fra underleverandør, som bekræfter, at der alene anvendes data i pseudonymiseret eller anonymiseret form.	Ingen afvigelser konstateret.
B.11	De etablerede tekniske foranstaltninger testes løbende gennem sårbarhedsscanninger og penetrationstests.	Deloitte har forespurgt, om der løbende foretages test gennem sårbarhedsscanninger og penetrationstests hos underleverandør. Deloitte har inspiceret, dokumentation fra underleverandør, som bekræfter, at der løbende foretages sårbarhedsscanninger og en gang årligt foretages en penetrationstest.	Ingen afvigelser konstateret.
B.12	Ændringer til servere og databaser følger fastlagte procedurer, som sikrer, at der periodevist foretages en vurdering af, hvorvidt der skal ske vedligeholdelse med relevante opdateringer og patches, herunder sikkerhedspatches.	Deloitte har inspiceret, at ændringer til MailViaRitzau, foretages af underleverandør, herunder håndtering af relevante opdateringer, patches og sikkerhedspatches. Deloitte har for en stikprøve påset, at Ritzau er orienteret omkring foretaget ændring til applikationen.	Ingen afvigelser konstateret.

Kontrolmål B Der efterleves procedurer og kontroller, som sikrer, at databehandleren har implementeret tekniske foranstaltninger til sikring af relevant behandlingssikkerhed.			
Nr.	**Ritzaus kontrolaktivitet**	**Deloittes test**	**Resultat af test**
B.13	Ritzau har etableret en formaliseret forretningsgang for tildeling og afbrydelse af brugeradgange, som dækker applikationen MailViaRitzau.	Deloitte har inspiceret, at der foreligger formaliserede procedurer for tildeling og afbrydelse af brugernes adgang. Deloitte har for en stikprøve inspiceret, at den senest fratrådte medarbejder er rettidigt deaktiveret.	Vi har konstateret, at der foreligger en procedure for tildeling af brugeradgang. Det har dog ikke været muligt at teste, om proceduren er implementeret, da der ikke har været nogen tildeling af adgange til MailViaRitzau i erklæringsperioden. Ingen afvigelser konstateret.
B.14	Adgang til applikationen MailViaRitzau, hvori der sker behandling af personoplysninger, er opsat med password login.	Deloitte har inspiceret password konfigurationen for MailViaRitzau.	Vi har konstateret, at passwordkrav til MailViaRitzau ikke stemmer overens med de generelle krav fra Ritzaus passwordpolitik. Ingen yderligere afvigelser konstateret.
B.15	Der er etableret fysisk adgangssikkerhed, således at kun autoriserede personer kan opnå fysisk adgang til lokaler og datacentre, hvori der opbevares og behandles personoplysninger.	Deloitte har inspiceret, dokumentation fra underleverandør, som bekræfter, at kun autoriserede personer kan opnå fysisk adgang til datacenteret.	Ingen afvigelser konstateret.

Kontrolmål C Der efterleves procedurer og kontroller, som sikrer, at databehandleren har implementeret organisatoriske foranstaltninger til sikring af relevant behandlingssikkerhed.			
Nr.	**Ritzaus kontrolaktivitet**	**Deloittes test**	**Resultat af test**
C.1	Ritzaus ledelse har skriftlig godkendt en persondatapolitik, personalehåndbog, og GDPR-procedure specifikt for applikationen MailViaRitzau, som er kommunikeret til alle relevante interessenter, herunder Ritzaus medarbejdere. Der foretages løbende – og mindst en gang årligt – vurdering af, om procedurerne skal opdateres.	Deloitte har inspiceret, at der foreligger persondatapolitik, personalehåndbog og GDPR-procedure, som ledelsen har behandlet og godkendt indenfor erklæringsperioden. Deloitte har inspiceret dokumentation for, at disse dokumenter er gjort tilgængelig for alle Ritzaus medarbejdere.	Ingen afvigelser konstateret.
C.2	Ritzau har sikret, at de aftalte sikringsforanstaltninger med underdatabehandler og persondatapolitikken ikke er i strid med indgåede databehandleraftaler.	Deloitte har inspiceret, rammeaftalen mellem Ritzau og underleverandør, herunder de aftalte krav til tekniske sikringsforanstaltninger. Deloitte har inspiceret Ritzaus persondatapolitik. Deloitte har for en databehandleraftale inspiceret, at de aftalte sikringsforanstaltninger med underleverandør og persondatapolitikken ikke er i strid med denne aftale.	Ingen afvigelser konstateret.
C.4	Ved ansættelse underskriver medarbejdere en fortrolighedsaftale. Endvidere bliver medarbejderen introduceret til personalehåndbogen, samt anden relevant information vedrørende medarbejderens behandling af personoplysninger.	Deloitte har for en stikprøve på en nyansat medarbejder i erklæringsperioden inspiceret, at den pågældende medarbejder har underskrevet en fortrolighedsaftale. Deloitte har for en stikprøve på en nyansat medarbejder inspiceret, at medarbejderen er blevet introduceret til personalehåndbogen.	Ingen afvigelser konstateret.
C.5	Ved fratrædelse er der hos Ritzau implementeret en proces, som sikrer, at brugerens rettigheder bliver inaktive eller ophører, herunder at aktiver inddrages.	Deloitte har inspiceret procedurer, der sikrer, at fratrådte medarbejderes rettigheder deaktiveres eller ophører ved fratrædelse, og at aktiver såsom adgangskort, pc, mobiltelefon mv. inddrages.	Ingen afvigelser konstateret.

Kontrolmål C Der efterleves procedurer og kontroller, som sikrer, at databehandleren har implementeret organisatoriske foranstaltninger til sikring af relevant behandlingssikkerhed.			
Nr.	**Ritzaus kontrolaktivitet**	**Deloittes test**	**Resultat af test**
		Deloitte har for en stikprøve af fratrådt medarbejder inspiceret, at rettigheder er deaktiveret eller ophørt, og at aktiver er inddraget.	
C.6	Ved fratrædelse orienteres medarbejderen om, at den underskrevne fortrolighedsaftale fortsat er gældende, og at medarbejderen er underlagt en generel tavshedspligt i relation til behandling af personoplysninger, som Ritzau udfører for de dataansvarlige.	Deloitte har inspiceret, at der foreligger formaliserede procedurer, der sikrer, at fratrådte medarbejdere gøres opmærksom på opretholdelse af fortrolighedsaftalen og deres generelle tavshedspligt. Deloitte har inspiceret ved en stikprøve af fratrådte medarbejder, at der er dokumentation for opretholdelse af fortrolighedsaftale og generel tavshedspligt.	Ingen afvigelser konstateret.
C.7	Ritzau gennemfører årlig awareness-træning i relation til it-sikkerhed generelt samt behandlingssikkerhed i relation til personoplysninger.	Deloitte har inspiceret, at Ritzau udbyder awareness-træning til medarbejderne i generel it-sikkerhed og behandlingssikkerhed i relation til personoplysninger. Deloitte har inspiceret dokumentation for, at alle medarbejdere, som enten har adgang til eller behandler personoplysninger, har deltaget i den årlige awareness-træning.	Ingen afvigelser konstateret.

Kontrolmål D Der efterleves procedurer og kontroller, som sikrer, at personoplysninger kan slettes eller tilbageleveres, såfremt der indgås aftale herom med den dataansvarlige.			
Nr.	**Ritzaus kontrolaktivitet**	**Deloittes test**	**Resultat af test**
D.1	Ritzau har udarbejdet skriftlige procedurer, som indeholder krav om, at der foretages opbevaring og sletning af personoplysninger i overensstemmelse med aftalen med den dataansvarlige. Der foretages løbende – og mindst en gang årligt – vurdering af, om procedurerne skal opdateres.	Deloitte har inspiceret, at der foreligger formaliserede procedurer for opbevaring og sletning af personoplysninger, og at procedurerne er opdateret. Deloitte har for en stikprøve på en databehandleraftale påset, at der er overensstemmelse mellem aftalen med den dataansvarlige og procedurerne.	Ingen afvigelser konstateret.
D.2	Der er aftalt følgende specifikke krav til Ritzaus opbevaringsperioder og sletterutiner: • Personoplysninger opbevares hos Ritzau, indtil den dataansvarlige anmoder om at få oplysningerne slettet eller tilbageleveret. Behandlingen er ikke tidsbegrænset og varer, indtil aftalen opsiges eller ophæves af en af parterne.	Deloitte har inspiceret, at der foreligger procedurer for opbevaring og sletning som indeholder de specifikke krav til Ritzaus opbevaringsperioder og sletterutiner. Deloitte har påset, at der er etableret funktionalitet i MailViaRitzau, som sikre at personoplysninger kan slettes i overensstemmelse med de aftalte sletterutiner, og opbevares i overensstemmelse med de aftalte opbevaringsperioder.	Ingen afvigelser konstateret.
D.3	Ved ophør af behandling af personoplysninger for den dataansvarlige er data i henhold til aftalen med Ritzau: • Tilbageleveret til den dataansvarlige og/eller • Slettet, hvor dette ikke er i strid med anden lovgivning.	Deloitte har inspiceret, at der foreligger formaliserede procedurer for sletning og tilbagelevering af personoplysninger til den dataansvarlige.	Ingen afvigelser konstateret.

Kontrolmål E Der efterleves procedurer og kontroller, som sikrer, at databehandleren alene opbevarer personoplysninger i overensstemmelse med aftalen med den dataansvarlige.			
Nr.	**Ritzaus kontrolaktivitet**	**Deloittes test**	**Resultat af test**
E.1	Ritzau har udarbejdet skriftlig procedure, som indeholder krav om, at der alene foretages opbevaring af personoplysninger i overensstemmelse med aftalen med den dataansvarlige. Der foretages løbende – og mindst en gang årligt – vurdering af, om procedurerne skal opdateres.	Deloitte har inspiceret, at der foreligger formaliserede procedure for, at der alene foretages opbevaring og behandling af personoplysninger i henhold til databehandleraftalerne, og at proceduren er opdateret. Deloitte har for en stikprøve påset, at der er dokumentation for, at databehandlingen sker i henhold til databehandleraftalen.	Ingen afvigelser konstateret.
E.2	Ritzaus databehandling, herunder opbevaring, må kun finde sted på de af den dataansvarlige godkendte lokaliteter, lande eller landområder.	Deloitte har inspiceret, at Ritzau har udarbejdet en procedure, som samlet nævner hvilke behandlingsaktiviteter der foretages i MailVia-Ritzau, og at den derudover angiver lokation. Deloitte har for en stikprøve inspiceret, at der er dokumentation for, at databehandling, herunder opbevaring af personoplysninger, alene foretages på de lokaliteter, der fremgår af databehandleraftalen.	Ingen afvigelser konstateret.

Kontrolmål F Der efterleves procedurer og kontroller, som sikrer, at der alene anvendes godkendte underdatabehandlere, og at databehandleren ved opfølgning på disses tekniske og organisatoriske foranstaltninger til beskyttelse af de registreredes rettigheder og behandlingen af personoplysninger sikrer en betryggende behandlingssikkerhed.			
Nr.	**Ritzaus kontrolaktivitet**	**Deloittes test**	**Resultat af test**
F.1	Ritzau har i henhold til den aftalte instruks med dataansvarlig, etableret krav ved anvendelse af underdatabehandlere, herunder krav om underdatabehandleraftaler og instruks.	Deloitte har inspiceret instruksen med dataansvarlig og at der heri foreligger formaliserede krav for anvendelse af underdatabehandlere. Deloitte har for en stikprøve påset, at der er dokumentation for, at databehandlingen hos underdatabehandler, alene foretages i henhold til instruksen mellem Ritzau og dataansvarlig.	Ingen afvigelser konstateret.
F.2	Ritzau anvender alene underdatabehandlere til behandling af personoplysninger, der er specifikt eller generelt godkendt af den dataansvarlige.	Deloitte har inspiceret, at Ritzau har en samlet og opdateret oversigt over anvendte underdatabehandlere i deres databehandleraftale med den dataansvarlige. Deloitte har inspiceret, at der er dokumentation for, at underdatabehandlerens databehandling fremgår af databehandleraftalerne eller i øvrigt er godkendt af den dataansvarlige.	Ingen afvigelser konstateret.
F.3	Ved ændringer i anvendelsen af generelt godkendte underdatabehandlere underrettes den dataansvarlige rettidigt i forhold til at kunne gøre indsigelse gældende og/eller trække persondata tilbage. Ved ændringer i anvendelse af specifikt godkendte underdatabehandlere er dette godkendt af den dataansvarlige.	Deloitte har inspiceret, at der i databehandleraftalen foreligger krav til Ritzau for underretning til den dataansvarlige ved ændringer i anvendelse af underdatabehandlere. Deloitte har forespurgt om den dataansvarlige er underrettet ved ændring i anvendelse af underdatabehandlerne.	Ingen afvigelser konstateret.
F.4	Ritzau har pålagt underdatabehandleren de samme databeskyttelsesforpligtelser som dem, der er forudsat i databehandleraftalen eller lignende med den dataansvarlige.	Deloitte har inspiceret, at der foreligger underskreven aftale med anvendt underdatabehandler, som fremgår af oversigten fra databehandleraftalerne.	Ingen afvigelser konstateret.

Kontrolmål F Der efterleves procedurer og kontroller, som sikrer, at der alene anvendes godkendte underdatabehandlere, og at databehandleren ved opfølgning på disses tekniske og organisatoriske foranstaltninger til beskyttelse af de registreredes rettigheder og behandlingen af personoplysninger sikrer en betryggende behandlingssikkerhed.			
Nr.	**Ritzaus kontrolaktivitet**	**Deloittes test**	**Resultat af test**
		Deloitte har inspiceret, at denne aftale og underlæggende bilag, indeholder samme krav og forpligtelser som dem, der er anført i databehandleraftalerne mellem de dataansvarlige og Ritzau.	
F.5	Databehandleren har en oversigt over godkendte underdatabehandlere med angivelse af: • Navn • CVR-nr. • Adresse • Beskrivelse af behandlingen.	Deloitte har inspiceret, at databehandleraftalerne indeholder en samlet og opdateret oversigt over anvendte og godkendte underdatabehandlere. Deloitte har inspiceret, at oversigten som minimum indeholder de påkrævede oplysninger om de enkelte underdatabehandlere.	Ingen afvigelser konstateret.
F.6	Ritzau foretager på baggrund af ajourført risikovurdering af den enkelte underdatabehandler og den aktivitet, der foregår hos denne, et årligt tilsyn herpå.	Deloitte har inspiceret, at der foreligger formaliserede procedurer for opfølgning på behandlingsaktiviteter hos underdatabehandler og overholdelse af underdatabehandleraftalen. Deloitte har inspiceret dokumentation for, at der er foretaget en risikovurdering af applikationen MailViaRitzau, hvori der er taget højde for eventuelle aktiviteter hos den anvendte underdatabehandler. Deloitte har inspiceret dokumentation for, at der er foretaget årlig opfølgning på tekniske og organisatoriske foranstaltninger og behandlingssikkerheden hos den anvendte underdatabehandler.	Ingen afvigelser konstateret.

Kontrolmål H Der efterleves procedurer og kontroller, som sikrer, at databehandleren kan bistå den dataansvarlige med rettelse og sletning af oplysninger om behandling af personoplysninger, udlevering af sådanne oplysninger til den registrerede eller begrænsning af behandling af personoplysninger.			
Nr.	**Ritzaus kontrolaktivitet**	**Deloittes test**	**Resultat af test**
H.1	Ritzau har udarbejdet skriftlig procedure, som indeholder krav om, at Ritzau skal bistå den dataansvarlige i relation til de registreredes rettigheder. Der foretages løbende – og mindst en gang årligt – vurdering af, om procedurerne skal opdateres.	Deloitte har inspiceret, at der foreligger formaliserede procedurer for Ritzaus bistand til den dataansvarlige i relation til de registreredes rettigheder, og at procedurerne er opdateret.	Ingen afvigelser konstateret.
H.2	Ritzau har udarbejdet procedurer, som, i det omfang dette er aftalt, muliggør rettidig bistand til den dataansvarlige i relation til rettelse og sletning af oplysninger om behandling af personoplysninger, udlevering af sådanne oplysninger til den registrerede eller begrænsning af behandling af personoplysninger.	Deloitte har inspiceret, at de foreliggende procedurer for bistand til den dataansvarlige indeholder detaljerede procedurer for: • Udlevering af oplysninger • Rettelse af oplysninger • Sletning af oplysninger • Begrænsning af behandling af personoplysninger • Oplysning om behandling af personoplysninger til den registrerede. Deloitte har inspiceret dokumentation for, at MailViaRitzau understøtter gennemførelsen af de nævnte detaljerede procedurer.	Ingen afvigelser konstateret.

Kontrolmål I Der efterleves procedurer og kontroller, som sikrer, at eventuelle sikkerhedsbrud kan håndteres i overensstemmelse med den indgåede databehandleraftale.			
Nr.	**Ritzaus kontrolaktivitet**	**Deloittes test**	**Resultat af test**
I.1	Ritzau har udarbejdet skriftlig procedure, som indeholder krav om, at Ritzau skal underrette de dataansvarlige ved brud på persondatasikkerheden. Der foretages løbende – og mindst en gang årligt – vurdering af, om procedurerne skal opdateres.	Deloitte har inspiceret, at der foreligger formaliserede procedurer, der indeholder krav til underretning af de dataansvarlige ved brud på persondatasikkerheden, og at proceduren er opdateret.	Ingen afvigelser konstateret.
I.2	Ritzau har etableret følgende kontroller for identificering af eventuelle brud på persondatasikkerheden: • Awareness hos medarbejdere • Overvågning af netværkstrafik	Deloitte har inspiceret, at Ritzau udbyder awareness-træning til medarbejderne i identificering af eventuelle brud på persondatasikkerheden. Deloitte har inspiceret, at der for systemer og databaser, der anvendes til behandling af personoplysninger, er etableret systemovervågning med alarmering hos underleverandør.	Ingen afvigelser konstateret.
I.3	Ritzau har ved eventuelle brud på persondatasikkerheden underrettet den dataansvarlige uden unødig forsinkelse og senest 72 timer efter at være blevet opmærksom på, at der er sket brud på persondatasikkerheden hos Ritzau eller en underdatabehandler.	Deloitte har inspiceret, at der foreligger formaliserede procedurer, der indeholder krav til underretning af de dataansvarlige ved brud på persondatasikkerheden. Deloitte har forespurgt, om der har været registreret brud på persondatasikkerheden hos Ritzau eller en underdatabehandler.	Ritzau har oplyst, at der ikke har været brud på persondatasikkerheden. Det har dermed ikke været muligt at teste hvorvidt formaliserede procedurer er overholdt. Ingen afvigelser konstateret.
I.4	Databehandleren har etableret procedurer for bistand til den dataansvarlige ved dennes anmeldelse til Datatilsynet. Anmeldelsen skal indeholde en beskrivelse af følgende: • Karakteren af bruddet på persondatasikkerheden • Sandsynlige konsekvenser af bruddet på persondatasikkerheden	Deloitte har inspiceret, at de foreliggende procedurer for underretning af de dataansvarlige ved brud på persondatasikkerheden indeholder detaljerede procedurer for: • Beskrivelse af karakteren af bruddet på persondatasikkerheden	Ritzau har oplyst, at der ikke har været brud på persondatasikkerheden. Det har dermed ikke været muligt at teste hvorvidt formaliserede procedurer er overholdt. Ingen afvigelser konstateret.

Kontrolmål I Der efterleves procedurer og kontroller, som sikrer, at eventuelle sikkerhedsbrud kan håndteres i overensstemmelse med den indgåede databehandleraftale.			
Nr.	**Ritzaus kontrolaktivitet**	**Deloittes test**	**Resultat af test**
	• Foranstaltninger, som er truffet eller foreslås truffet for at håndtere bruddet på persondatasikkerheden.	• Beskrivelse af de sandsynlige konsekvenser ved bruddet på persondatasikkerheden • Beskrivelse af de foranstaltninger, som er truffet eller foreslås truffet for at håndtere bruddet på persondatasikkerheden.	